

Regeringen

Danmark skal stå stærkere i kampen om vækst og arbejdspladser

Rød løber til produktionsvirksomheder

OKTOBER 2024

Stort potentiale for udvikling i produktionserhvervene

Efter årtier med buldrende globalisering, åbenhed og stabilitet står vi nu i en anden virkelighed. Verden er forandret. Spændinger mellem stormagter tager til. Presset på forsyningskæderne stiger, og adgangen til råstoffer begrænses. Kina er i front på 37 ud af 44 kritiske teknologier. USA satser milliarder på grøn omstilling og langsigtet bæredygtig energiforsyning. Det samme gør EU og Kina.

Industripolitik er højt på den globale dagsorden. Og det stiller nye krav til os herhjemme. For lige nu er virkeligheden, at EU sakker bagud, mens lande som Kina og USA stormer frem.

Derfor skal vi forstærke vores danske styrkepositioner. Vi skal føre en langt mere aktiv industri- og erhvervspolitik. Vi skal gøre det endnu lettere at drive virksomhed herhjemme. Ellers taber vi. Det er kampen om investeringer, der er på spil. Kampen om fremtidens arbejdspladser. Kampen om at eje fremtidens vigtige teknologier.

Lige nu står produktionsvirksomhederne for hver femte arbejdsplads i vores landdistrikter. De skaber vækst, udvikling og bidrager til en stærk dansk

økonomi. Men vi ser også lige nu, at danske virksomheder placerer flere og flere investeringer i USA – eksempelvis i produktionsfaciliteter. For virksomhederne har alternativer til Danmark og Europa. Dem bruger de, hvis myndighederne herhjemme nøler. Det betyder, at vi skal arbejde hårdere for at fjerne byrder, barrierer og bureaukrati for vores virksomheder.

I regeringens første år har vi indgået aftaler om reformer, der øger arbejdsudbuddet med mere end 29.000 personer. Det er afgørende skridt for at sikre tilstrækkelig med arbejdskraft. Og det bringer os næsten to tredjedele af vejen mod regeringens ambition om 45.000 personer mere inden 2030. Vi har også gennemført reformer, der styrker uddannelsesområdet, og vi investerer massivt i erhvervsuddannelserne allerede i år – stigende til knap 1 mia. kr. årligt fra 2030 – så vi sikrer endnu flere kompetente faglærte hænder. Og med en ny skattereform på 10 mia. kr. sender regeringen nu flere penge i lommerne på de arbejdende danskere.

Men vi er ikke i mål endnu. For verden er grundlæggende forandret. Og derfor skal vi højere op i tempo.

Industripolitik er højt på den globale dagsorden. Og det stiller nye krav til os herhjemme. For lige nu er virkeligheden, at EU sakker bagud, mens lande som Kina og USA stormer frem.

Vi har et stærkt udgangspunkt at bygge videre på. Danmark har gennem de senere år haft en markant positiv udvikling i industriproduktionen – også sammenlignet med andre lande, jf. figur 1. Siden 2015 er Danmarks industriproduktion vokset med over 40 pct., mens udviklingen i andre landes industriproduktion har været mere beskeden fra 2015 frem til 2023. Væksten i Danmarks industriproduktion er især drevet af lægemiddelindustrien, som udgør den største andel af den samlede life science-industri.

Hastighed og forudsigelighed i tilladelsesprocesser er vigtige parametre, når såvel danske som udenlandske virksomheder skal træffe beslutning om, i hvilket land de skal bygge nye produktionsfaciliteter, eller hvor de skal planlægge en udvidelse af deres eksisterende produktion.

Men lige nu ser vi, at den slags kan indebære langstrakte og uigennemsigtige myndighedsprocesser, når der skal indhentes op mod 20 forskellige tilladelser. Samtidig er det en udfordring for mange

produktionsvirksomheder at finde egnede arealer med god adgang til nødvendig infrastruktur, som elforsyning, vand og transport, når de vil etablere eller udvide produktion. Det spænder ben for virksomhederne.

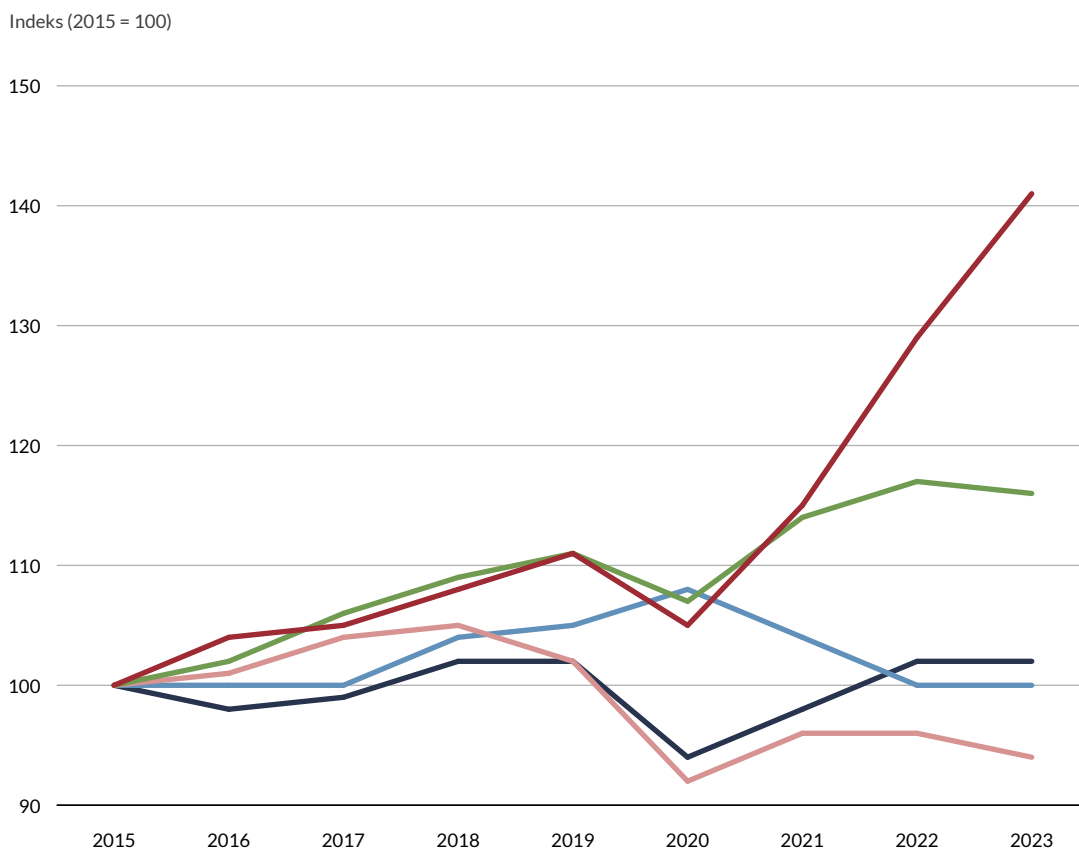
Derfor har Life Science Rådet og Virksomhedsforum for Globale Risici i anbefalinger til regeringen peget på, at der er behov for nye tiltag for at sikre attraktive rammevilkår for produktion i Danmark, jf. boks 1 og boks 2.

Dem leverer regeringen nu på. For en forandret verden stiller nye krav. Vi skal op i tempo. Op i gear. Og nu ruller vi den røde løber ud for produktionsvirksomheder i Danmark. De skal vide – og mærke – at de er velkomne i Danmark.

Figur 1

Industriproduktionen i udvalgte lande, 2015-2023

Kilde: OECD.

Boks 1

Anbefalinger fra Life Science Rådet

Life Science Rådet pegede i december 2023 i sine anbefalinger til en ny life science-strategi på, at der bør tages følgende tiltag:

- Udpegning af nye industrizoner, der skaber plads til vækst i life science-produktionen tæt ved eksisterende life science-klynger, central infrastruktur og stærke vidensmiljøer. [...] I disse zoner bør der dertil være en fast track-ansøgningsproces i forbindelse med de væsentligste tilladelser for produktionsudvidelser, fx udvidelser på transmissionsnettet, miljøgodkendelser, lokalplaner mv. med henblik på at forkorte sagsbehandlingstiden.
- Hurtigere og smidigere tilladelsesprocesser gennem oprettelse af en "one-stop-shop" i forbindelse med etablering eller udvidelse af life science-produktion samt tiltrækning af udenlandske virksomheder. [...] One-stop-shoppen skal sikre så smidige sagsgange som muligt, samt at der gives prioritet til investeringsprojekter af national, strategisk betydning. Den nye one-stop-shop skal dermed have til ansvar så hurtigt som muligt at sikre implementering af de konkrete projekter og koordinering med andre relevante myndigheder fra nationalt til lokalt niveau.

Boks 2

Anbefalinger fra Virksomhedsforum for Globale Risici

Virksomhedsforum for Globale Risici pegede i juni 2024 i sine anbefalinger til en kommende globaliseringsstrategi på, at:

- Det skal være lettere at investere i produktion i Danmark. Derfor skal der etableres en one-stop-shop for myndighedsgodkendelser ved etablering og udvidelse af produktionsfaciliteter samt etableres parker med attraktive beliggenhedsmuligheder for produktionsvirksomheder for at skabe mere attraktive rammevilkår for produktion.

Internationalt konkurrence- dygtige rammevilkår for produktionsvirksomheder

Regeringen ønsker, at der skal være attraktive og konkurrencedygtige rammevilkår for at etablere og udvide produktion i Danmark, så vi har de bedste forudsætninger for at fastholde og tiltrække produktionsvirksomheder og industriarbejdspladser.

Regeringen vil derfor følge op på anbefalingerne om produktion fra Life Science Rådet og Virksomhedsforum for Globale Risici og igangsætte en række tiltag, der skal gøre det nemmere og hurtigere at etablere og udvide produktion. Det skal bidrage til at skabe vækst i hele landet, blandt andet i landdistrikterne, hvor produktionserhvervene står for en væsentlig del af beskæftigelsen.

One-stop-shop for produktionsvirksomheder

Regeringen ønsker at understøtte en hurtigere og mere smidig proces for virksomhederne for at opnå de nødvendige godkendelser til at udvide og etablere produktionsfaciliteter i Danmark.

Regeringen vil derfor etablere en såkaldt one-stop-shop for produktionsvirksomheder.

One-stop-shoppen har til formål at sikre et mere smidigt og hurtigere forløb, for at virksomheder hurtigere kan få de nødvendige godkendelser, de skal bruge, når de ønsker at etablere eller udvide produktion i Danmark. One-stop-shoppen forankres i Erhvervsstyrelsen under navnet "Én indgang til produktionsvirksomheder" og bliver én samlet indgang for de omfattede produktionsvirksomheder til myndighedsbehandling.

Hvilke virksomheder omfattes af one-stop-shoppen?

One-stop shoppen vil kunne gælde for følgende danske og udenlandske produktionsvirksomheder:

1. Grønne produktionsvirksomheder, der producerer komponenter til fx vindenergi, Carbon Capture and Storage og brint, og som er omfattet af EU-forordning om net zero teknologier (NZIA), samt virksomheder omfattet af Critical Raw Materials Act (CRMA).
2. Virksomheder med projekter om at udvide eller etablere produktion, der lever op til en række nærmere fastsatte kriterier, herunder at:
 - virksomheden vil foretage en investering af en vis størrelse.
 - godkendelsesprocessen er kompleks, forstået som at tilladelserne skal indhentes både i staten og i kommunen.
3. Virksomheder, der ønsker at placere sig i de nye udpegede industriparker.

Regeringen vil:

- Oprette en one-stop-shop for produktionsvirksomheder, der skal bidrage til at sikre en hurtigere og smidigere myndighedsproces ved etablering og udvidelse af produktionsfaciliteter.
- Udpege nye industri-parker forbeholdt produktionserhverv for at sikre egnede arealer med adgang til den nødvendige erhvervsmæssige infrastruktur, herunder blandt andet el, vand, transport og afledning af spildevand.

I one-stop-shoppen vil virksomheden få tildelt en fast kontaktperson, som skal hjælpe virksomheden gennem de forskellige godkendelser på tværs af statslige og kommunale myndigheder. Udenrigsministeriet tilbyder i dag udenlandske virksomheder rådgivning for at understøtte deres investeringsbeslutninger i Danmark, og Udenrigsministeriet vil indgå i one-stop-shoppen, når der er tale om en udenlandsk virksomhed.

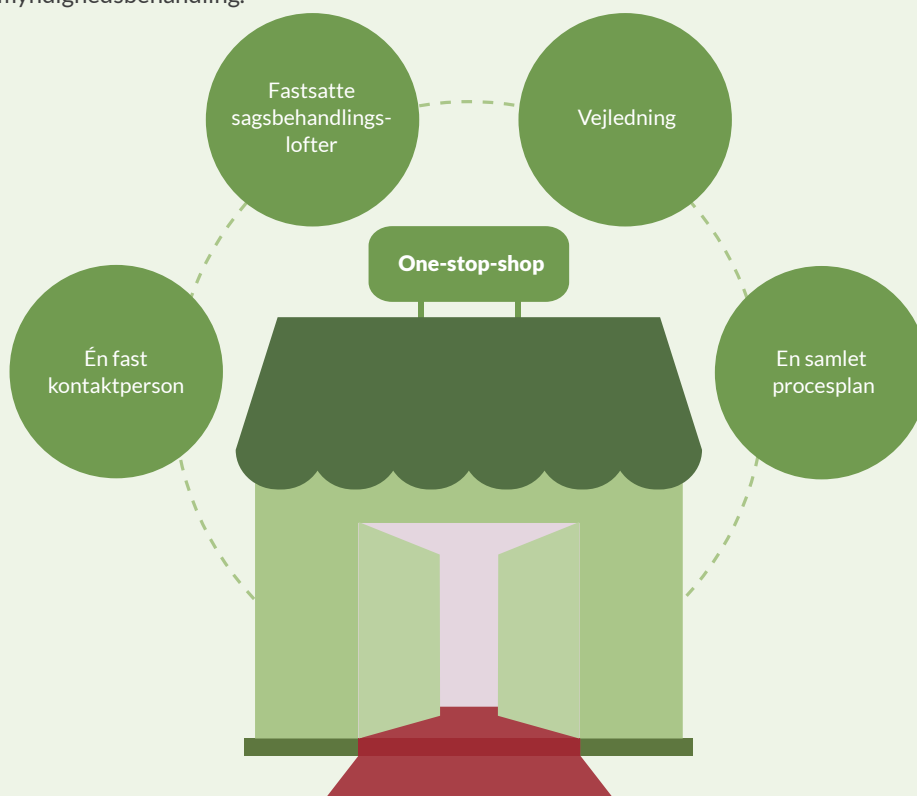
One-stop-shoppen vil operere med fastsatte sagsbehandlingslofter for myndighedsgodkendelser på maksimalt 18 måneder afhængigt af projektets størrelse og kompleksitet. Der er visse undtagelser hertil blandt andet i forhold til miljøkonsekvensvurdering og lokalplanlægning.

For at understøtte en hurtigere myndighedsproces i one-stop-shoppen vil relevante statslige myndigheder kunne overtage nogle kommunale godkendelser til at udvide og etablere produktion, hvis der er kommunalt ønske herom. Derudover vil der generelt blive gennemført et servicetjek af de reguleringsmæssige rammer for udstedelse af tilladelser til at udvide og etablere produktion med henblik på eventuel regelforenklning.

De nærmere rammer for one-stop-shoppen vil blive fastlagt i en ny lov om produktionsvirksomheder.

Hvad får virksomhederne ud af one-stop-shoppen?

- **Én fast kontaktperson:** Virksomheden vil i one-stop-shoppen få tildelt en fast kontaktperson, som skal hjælpe virksomheden gennem de forskellige godkendelser på tværs af statslige og kommunale myndigheder.
- **Fast track spor med fastsatte sagsbehandlingslofter:** One-stop-shoppen vil operere med fastsatte sagsbehandlingslofter for myndighedsgodkendelser på maksimalt 18 måneder afhængigt af projektets størrelse og kompleksitet.
- **Vejledning om eventuelle undtagelsesbestemmelser i EU-reguleringen:** Der gives vejledning med henblik på at anvende muligheder for hurtigere processer for myndighedsgodkendelser.
- **En samlet procesplan** med milepæle for de enkelte tilladelser, der bidrager til at skabe gennemsigtighed i den samlede myndighedsbehandling.

Industriparker forbeholdt produktionserhverv

Regeringen vil skabe gunstige vilkår for placering af danske og udenlandske produktionsvirksomheder i større geografisk sammenhængende industriparker, som er forbeholdt produktionsvirksomheder. Formålet er at kunne tilbyde et areal, hvor der hurtigt kan realiseres projekter til udvidelse eller etablering af produktionsfaciliteter. Produktionsvirksomheder i de udpegede industriparker får adgang til one-stop-shoppen, som er beskrevet i foregående afsnit.

Industriparkerne vil blive placeret i områder, hvor der er ønske fra kommunerne, og hvor der forventes efterspørgsel fra virksomhederne. Der sigtes mod, at der udpeges fem større sammenhængende arealer til industriparker. Industriparkerne kan ikke placeres på områder med beskyttet natur, og for eventuelle statslige arealreservationer fastsættes en solnedgangsklausul på fem år, idet den nærmere tidsafgrænsning skal afklares endeligt i dialog med kommunerne.

Regeringen vil igangsætte en indmeldelsesrunde, hvor kommuner, der ønsker at udnytte nye erhvervsudviklingsmuligheder om at etablere industriparker, kan søge staten om udpegning af et areal til en industripark. Der vil her tages højde for eksisterende eller kommende planer for udbygning af relevant infrastruktur. Efter indmeldelsesrunden vil regeringen gå i dialog med kommunerne om de indmeldte arealer, herunder i forhold til perspektiverne for at understøtte udviklingen af erhvervsinfrastrukturen omkring de indmeldte arealer.

De nærmere rammer for statslig udpegning af industriparker vil blive fastlagt i den nye lov om produktionsvirksomheder. Planlægning af nye arealer forstås af kommunerne efter planlovens regler.

Øvrige tiltag

Regeringen ønsker at sikre, at de nye muligheder for produktionsvirksomhederne imødekommer erhvervslivets behov. Til at bistå arbejdet med at kvalificere erhvervsinteresser i de konkrete arealer til industriparker og understøtte implementeringen af one-stop-shoppen for produktionsvirksomheder nedsættes derfor et erhvervspanel, som består af repræsentanter fra virksomheder og erhvervsorganisationer. Erhvervspanelet vil blive ledet og sekretariatsbetjent af Erhvervsstyrelsen.

En væsentlig forudsætning for et effektivt myndighedsamarbejde omkring etablering af one-stop-shoppen er et tæt samarbejde mellem statslige og kommunale myndigheder. Regeringen vil derfor gå i dialog med KL med henblik på at styrke samarbejdet om en hurtigere og mere smidig sagsbehandling af tilladelser til etablering eller udvidelse af produktion på tværs af kommunale og statslige myndigheder.

Økonomi

Der afsættes i alt 102,4 mio. kr. til rød løber til produktionsvirksomheder fra 2024-2027. Finansieringen sker inden for rammerne af regeringens landdistriktsudspil og regeringens kommende life science-strategi.

Danmark skal stå stærkere i kampen
om vækst og arbejdspladser

Oktober 2024

Erhvervsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Tlf.: +45 33 92 33 50
E-mail: em@em.dk

ISBN 978-87-94224-84-0 (digital version)
2024/25:05

Publikationen kan hentes på
www.regeringen.dk
www.em.dk

Fotokreditering:
Side 6: Colourbox

Erhvervsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Tlf. : +45 33 92 33 50
E-mail: em@em.dk